

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Näyttötutkinnon perusteet

AUTOMAALARIMESTARIN ERIKOISAMMATTITUTKINTO 2015

Määräys 34/011/2015

Määräykset ja ohjeet 2015:30

© Opetushallitus

Määräykset ja ohjeet 2015:30

ISBN 978-952-13-6118-0 (pdf)

ISSN-L 1798-887X

ISSN 1798-8888 (verkkójulkaisu)

Taitto: Grano Oy

www.oph.fi/julkaisut

MÄÄRÄYS

21.5.2015

34/011/2015

Voimassaoloaika: **1.8.2015 alkaen toistaiseksi**

Säännökset, joihin toimivalta määräyksen antamiseen perustuu:

L. 631/98, 13 § 2 mom.

Kumoo Opetushallituksen määräyksen
26.9.2002 nro 54/011/2002

Muuttaa Opetushallituksen määräystä

-

AUTOMAALARIMESTARIN ERIKOISAMMATTITUTKINNON PERUSTEET

Opetushallitus on päättänyt automaalarimestarin erikoisammattitutkinnon perusteista, joita on noudatettava 1.8.2015 lukien toistaiseksi. Ennen tämän määräyksen voimaantuloa aloitettu tutkinnon suorittaminen voidaan saattaa loppuun tutkinnon perusteiden 26.9.2002 nro 54/011/2002 mukaisesti 31.7.2017 mennessä.

Tutkintotoimikunta ja tutkinnon järjestäjä eivät voi jättää noudattamatta tutkinnon perusteita tai poiketa niistä.

Järjestettäessä näyttötutkintoon valmistavaa koulutusta koulutuksen järjestäjä päättää koulutuksen sisällöstä ja järjestämisestä tutkinnon perusteiden mukaisesti. Koulutukseen osallistuvalla tulee osana koulutusta järjestää mahdollisuus suorittaa näyttötutkinto.

Pääjohtaja

Aulis Pitkälä

Yli-insinööri

Timo Repo

LIITE

Automaalarimestarin erikoisammattitutkinnon perusteet 2015

SISÄLTÖ

I	Automaalarimestarin erikoisammattitutkinnon osat ja muodostuminen	5
II	Automaalarimestarin erikoisammattitutkinnon ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arviointi.....	6
1	Vahingon haltuunotto	6
2	Vauriokorjausprosessi	9
3	Ajoneuvojen maalaus.....	12
4	Korjaamotalous.....	16
5	Vaurioanalyysi	18
6	Automaalauksen tekninen neuvonta ja työnopastus	20
7	Tutkinnon osa toisesta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta	23
	LIITE Tutkinnon kuvaus (ei sisälly määräykseen).....	24

I Automaalarimestarin erikoisammattitutkinnon osat ja muodostuminen

Automaalarimestarin erikoisammattitutkinto

Pakolliset tutkinnon osat

1. Vahingon haltuunotto
2. Vauriokorjausprosessi
3. Ajoneuvojen maalaus

Valinnaiset tutkinnon osat, joista tutkinnon suorittaja valitsee kaksi

4. Korjaamotalous
5. Vaurioanalyysi
6. Automaalauksen tekninen neuvonta ja työnopastus
7. Tutkinnon osa toisesta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta

Automaalarimestarin erikoisammattitutkinto muodostuu kolmesta pakollisesta ja kahdesta valinnaisesta tutkinnon osasta.

II Automaalarimestarin erikoisammattitutkinnon ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arviointi

Tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset määrittävät, mitä tutkinnon suorittajan tulee osata suorittaessaan kyseistä tutkinnon osaa. Ammattitaidon osoittaminen kohdassa määritellään, mitä tutkinnon suorittaja tekee osoittaakseen ammattitaitonsa. Tutkintotilaisuudessa osoitettava ammattitaito arvioidaan hyväksytyin suorituksen kriteerien mukaisesti. Tutkinnon suorittajan ammattitaitoa arvioivat työnantajien, työntekijöiden ja opettajien edustajat, joilla on hyvä ammattitaito kyseisen näyttötutkinnon alalta.

1 Vahingon haltuunotto

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa:

- toimia asiakaspalvelutilanteessa ja ottaa vastaan töitä sisäisiltä ja ulkoisilta asiakkailta
- määritellä kohteen vauriot ja tehdä kattavia korjauskustannuslaskelmia
- suunnitella työn toteutuksen ja aikatauluttaa työn
- luovuttaa valmiin työn asiakkaalle
- toimia terveellisesti ja turvallisesti työtehtävissään.

Ammattitaidon osoittaminen

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa käytännön työtehtävissä aidoissa työtilanteissa. Työtä tehdään siinä laajuudessa, että osaamisen voidaan luotettavasti todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia ja kriteerejä. Siltä osin kuin ammattitaito ei tule esiin käytännön työtehtävissä, ammattitaidon osoittamista täydennetään haastattelemalla tai muilla havainnollistamistavoilla.

Hyväksytyt suorituksen kriteerit ammattitaitovaatimuksittain

Tutkinnon suorittaja toimii asiakaspalvelutilanteessa ja ottaa vastaan töitä sisäisiltä ja ulkoisilta asiakkailta.

Tutkinnon suorittaja

- kysyy asiakkaalta riittävät tiedot vahinkotapahtumasta ja vaurioista sekä päivittää asiakastiedot korjaamon rekisteriin
- kuuntelee asiakasta ja tekee tarkentavia kysymyksiä
- toimii työhönsä liittyvän kuluttajasuojalainsäädännön mukaan
- tunnistaa sisäisen ja ulkoisen asiakkaan
- neuvoo asiakasta vauriokorjaustapahtumaan liittyvissä kysymyksissä ja takuuasioissa
- varmistaa että asiakas tekee tarvittaessa vahinkoilmoituksen
- opastaa asiakasta yleisimpien vakuutusikäytäntöjen kanssa
- toimii reklamaatiotilanteessa ystävällisesti ja rauhallisesti yrityksen toimintaohjeen mukaan
- käyttää tietotekniikkaa apunaan sujuvan kanssakäymisen helpottamiseksi
- hankkii tarvitsemansa tiedot korjaamon tietolähteistä myös englanninkielisestä tekstistä
- toimii asiakaspalvelutilanteessa yrityksen toimintaohjeen mukaisesti
- kehittää yrityksen toimintaohjetta.

Tutkinnon suorittaja määrittelee kohteen vauriot ja tekee kattavia korjauskustannuslaskelmia.

Tutkinnon suorittaja

- selvittää ajoneuvon merkin ja mallin sekä muut korjaukseen liittyvät tiedot
- määrittelee vaurion laajuuden
- määrittelee ajoneuvon liikennekelpoisuuden
- huolehtii tarvittavien dokumenttien hankkimisesta ja säilyttämisestä
- dokumentoi vauriot vakuutusyhtiön kanssa sovitulla tavalla siten, että valokuvista on yksinkertaisesti tunnistettavissa sekä ajoneuvo että vauriokohteet ja vaurioiden laajuus
- toimii vakuutusyhtiöiden arviointi- ja korvausmenettelyn mukaisesti
- päätelee ja varmistuu mahdollisten läheisten vaurioiden kuulumisesta kyseiseen vahinkotapahtumaan

	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi korjauksen kannattavuutta • tekee kattavan korjauskustannuslaskelman korjaamalla käytössä olevalla järjestelmällä valmistajan korjausohjeet huomioiden • päättää maalaustarpeesta ja maalausmenetelmästä sekä häivytystarpeesta • huomioi kohteen muut vauriot ja kirjaa ne ylös • tarkistaa kustannusarvion ja tarpeen mukaan täydentää sitä • myy asiakkaalle yrityksen palveluja asiakkaan tarpeet huomioiden • selvittää asiakkaalle vahinkoon liittyviä vakuutusehtoja.
Tutkinnon suorittaja suunnittelee työn toteutuksen ja aikatauluttaa työn.	
	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • aikatauluttaa työn aloitus- ja valmistumisajankohdan • varmistaa, että työ voidaan aloittaa • valitsee vaurion mukaan käytettävät työmenetelmät ja materiaalit • varmistaa, että työ tehdään autonvalmistajan ja maalinvalmistajan takuuehtojen mukaisesti.
Tutkinnon suorittaja luovuttaa valmiin työn asiakkaalle.	
	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekee kohteelle lopputarkastuksen • varmistaa, että kohde on tilauksen mukaisesti toteutettu • selvittää asiakkaalle tehdyt työt • varmistaa, että kohde täyttää laatu- ja takuuehdot • toimii reklamaatiotilanteessa työpaikkansa ohjeiden ja kuluttajansuojalakien mukaan.

Tutkinnon suorittaja toimii terveellisesti ja turvallisesti työtehtävissään.

Tutkinnon suorittaja

- toimii ystävällisesti ja aktiivisesti asiakaspalvelutilanteessa
- työskentelee turvallisuusohjeiden mukaisesti
- työskentelee ympäristömääräysten sekä ergonomian vaatimusten mukaisesti
- toteuttaa työtehtävänsä laadulliset (ml. puhtaus ja siisteys) tekijät huomioiden
- toimii sisäisen yrittäjyyden mukaisesti sekä tiimityöskentelyä edistäen
- aktiivisesti ylläpitää ja kehittää ammattitaitoaan
- tarjoaa asiakkaalle autoalan tuotteita ja palveluita
- ilmoittaa esimiehelleen tai asiakkaalle mahdollisista vioista ja puutteista, joista saattaa olla haittaa asiakkaan terveydelle, turvallisuudelle tai omaisuudelle
- on saanut riittävän perehdytyksen sähkö- ja hybridautojen korjaamiseen
- on suorittanut SFS 6002-koulutuksen
- on suorittanut EA1- kurssin tai hallitsee hätäensiavun perusteet.

2 Vauriokorjausprosessi

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- suunnitella ja organisoida vauriokorjaamon toimintaprosesseja
- toimia huomioiden laadun merkityksen maalaustöissä sekä vauriokorjauksen ympäristönsuojelun ja jätehuollon perusteet
- toimia asiantuntijana maalaamon tilasuunnittelussa
- vertailla ja valita käytettäviä koneita ja laitteita
- huolehtia maalaamon työkaluista ja laitteista
- toimia terveellisesti ja turvallisesti työtehtävissään.

Ammattitaidon osoittaminen

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa käytännön työtehtävissä aidoissa työtilanteissa. Työtä tehdään siinä laajuudessa, että osaamisen voidaan luotettavasti todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia ja kriteerejä. Myös erillisiä työsuorituksia, toiminnan simulointia ja haastatteluja voidaan käyttää siten, että osaamisen voidaan luotettavasti todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia sekä käytännössä että alalla tarvittavan tiedon osalta. Siltä osin kuin ammattitaito ei tule esiin käytännön työtehtävissä, ammattitaidon osoittamista täydennetään haastattelemalla tai muilla havainnollistamistavoilla.

Hyväksytyt suorituksen kriteerit ammattitaitovaatimuksittain

Tutkinnon suorittaja suunnittelee ja organisoi vaurikorjaamon toimintaprosesseja.	
Maalaamon palvelutarjonta	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• kertoo asiakkaille yrityksen tarjoamista palveluista• toteuttaa yrityksen palvelutarjonnan mukaisia asiakastöitä.
Työprosessit	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ja organisoi yrityksen työprosesseja omalta sektoriltaan• opastaa muita työntekijöitä työprosessien toteuttamisessa.
Tutkinnon suorittaja toimii huomioiden laadun merkityksen maalaustöissä sekä vaurikorjauksen ympäristönsuojelun ja jätehuollon perusteet.	
Laatujärjestelmä	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• toimii yrityksen laatujärjestelmän mukaisesti• kehittää omalta sektoriltaan yrityksen laatujärjestelmää.
Ympäristö ja jätehuolto	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• toimii yrityksen ympäristöohjelman mukaisesti• kehittää yrityksen ympäristöohjelmaa• tunnistaa ja lajittelee eri jätelajeet• kehittää yrityksen jätehuoltosuunnitelmaa.
Tutkinnon suorittaja toimii asiantuntijana maalaamon tilasuunnittelussa.	
	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• toimii maalaamon suunnittelussa automaalauksen asiantuntijana• tekee kehitysehdotuksia maalaamon layout-suunnitelmaan• vertailee perustellusti eri layout-vaihtoehtoja.

Tutkinnon suorittaja vertailee ja valitsee käytettäviä koneita ja laitteita.

Tutkinnon suorittaja

- tekee maalaamon koneiden ja laitteiden tarvekartoituksen
- vertailee perustellusti tarvittavia koneita ja laitteita ja tekee hankintaesityksiä
- tekee automaalaamon koneiden ja laitteiden investointisuunnitelman huomioiden vauriokorjaamoluokittelun.

Tutkinnon suorittaja huolehtii maalaamon työkaluista ja laitteista.

Tutkinnon suorittaja

- vaihtaa maalausammion suodattimet
- mittaa ja säätää maalausammion ilmapirtauksen valmistajan ohjeen mukaan
- huoltaa automaalaamon koneita ja laitteita ja huolehtii koneiden ja laitteiden kalibroinneista ja päivityksistä
- tilaa tarvittaessa korjauspalvelun.

Tutkinnon suorittaja toimii terveellisesti ja turvallisesti työtehtävissään.

Räjähdyksivaaralliset tilat

Tutkinnon suorittaja

- toimii räjähdysvaarallisten tilojen ohjeiden mukaisesti
- täydentää yrityksen räjähdysvaarallisuusasiakirjaa
- tekee asiakirjaan liittyviä riskienarvioita.

Työturvallisuus ja työskentelytapa

Tutkinnon suorittaja

- suunnittelee toimintaansa eettisen, yhteiskunnallisen, sosiaalisen ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti
- huolehtii työympäristönsä järjestyksestä ja pitää käyttämänsä työvälineet ja laitteet kunnossa
- kehittää työturvallisuuden toteutumista työpaikallaan
- tekee työpaikallaan riskien arvioinnin omalta sektoriltaan
- täydentää yrityksen kemikaaliluetteloa
- käyttää työssään riskinarvioinnin edellyttämiä henkilösuojaimia ja opastaa muita niiden käytössä
- on saanut riittävän perehdytyksen sähkö- ja hybridautojen korjaamiseen
- on suorittanut SFS 6002-koulutuksen
- on suorittanut EA1- kurssin tai hallitsee hätäensiavun perusteet.

3 Ajoneuvojen maalaus

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa:

- tehdä ajoneuvojen pohjustustöitä
- tehdä ajoneuvojen pintamaalauksia
- vertailla ja valita käytettävät työmenetelmät
- vertailla maalimateriaalien taloudellisuutta
- huolehtia käytettävistä työkaluista ja laitteista
- toimia terveellisesti ja turvallisesti työtehtävissään.

Ammattitaidon osoittaminen

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa käytännön työtehtävissä aidoissa työtilanteissa. Työtä tehdään siinä laajuudessa, että osaamisen voidaan luotettavasti todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia ja kriteerejä. Työtilanteet voidaan toteuttaa useammassa osassa tai kohteessa siten, että osaaminen tulee arvioiduksi ammattitaitovaatimusten edellyttämässä laajuudessa. Siltä osin kuin ammattitaito ei tule esiin käytännön työtehtävissä, ammattitaidon osoittamista täydennetään haastattelemalla tai muilla havainnollistamistavoilla.

Hyväksytyt suorituksen kriteerit ammattitaitovaatimuksittain

Tutkinnon suorittaja tekee ajoneuvojen pohjustustöitä.	
Maalauksen esivalmistelut	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none">• tarkistaa työtilauksen ja aikataulun oikeellisuuden• tarkastaa korinkorjauksen laadun, kuten oikaisutyön jäljen ja liitossaumat• valitsee oikean pohjustusmenetelmän ajoneuvossa käytettävien eri materiaalien perusteella• valitsee maalauskohteen mukaan sopivan maalausrakenteen huomioiden auton- ja maalinalmistajien ohjeet• hakee auton- ja maalinalmistajan ohjeet tietotekniikkaa hyväksi käyttäen.
Kittaus- ja hiontatyöt	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none">• valitsee työkohteen perusteella käytettävät täyteaineet ja hiomatuotteet• valitsee työkohteen perusteella sopivat työkalut huomioiden työn tuottavuuden• tekee oikaistujen pintapeltien kittaus- ja hiontatyöt sujuvasti huomioiden laatuvaatimukset.

<p>Muovimateriaalien korjaus- ja maalaustyöt</p>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvioi muoviosan korjattavuuden • valitsee korjausmenetelmän kohteen muovilaadun ja vaurion perusteella • tekee ajoneuvoissa käytettävien eri muovimateriaalien vaurioiden korjauksia liimaamalla tai hitsaamalla autonvalmistajien ja tuotevalmistajien korjausohjeiden mukaan • viimeistelee muovikorjauksen maalausta varten huomioiden muovikorjausnormiston ohjeet • valitsee käytettävät tuotteet kohteen materiaalin perusteella • tekee ajoneuvoissa käytettävien eri muovimateriaalia olevien osien pintamaalauksia maalinvalmistajien ohjeiden mukaisesti.
<p>Pohja-, hioma- ja korroosionesto-maalaus</p>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • valitsee työkohteen materiaalin ja vaurion perusteella soveltuvat tuotteet • valmistelee työkohteen maalausta varten maalin- tai autonvalmistajan ohjeiden mukaisesti • ruiskuttaa pohja- tai hiomaväriin maalin- tai autonvalmistajan ohjeiden mukaisesti • hioo pohja/hiomamaalin työohjeiden mukaisesti • valitsee työkohteen perusteella sopivat työkalut huomioiden työn tuottavuuden.
<p>Auton suojaus</p>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekee auton suojauksen työohjeiden mukaisesti kuhunkin maalaus tapahtumaan • vertailee perustellusti suojausmenetelmien taloudellisuutta.
<p>Tutkinnon suorittaja tekee ajoneuvojen pintamaalauksia.</p>	
<p>Värinteko ja sävytys</p>	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • hakee maalinvalmistajan tai autonvalmistajan ohjeita hyödyntäen tietotekniikkaa • mittaa värisävyn • tarkistaa värisävyn täsmävyyden • sävyttää maalin tarvittaessa väriopin mukaisesti häivytyksen toteuttamiseksi • sävyttää tarvittaessa monikerrosmaalauksen värisävyt häivytyksen toteuttamiseksi • päättää häivytystarpeesta.

Pintamaalaus	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • valitsee maaliruiskun ruiskutettavan maalin perusteella • valmistelee maalipinnan häivytystä varten • ruiskuttaa 1-, 2- ja monikerrosmaalaukset valmistajan ohjeiden mukaisesti • häivyttää 2- ja monikerrosmaalauksen valmistajan ohjeiden mukaisesti • maalaa mattavärit valmistajan ohjeiden mukaisesti • maalaa monipuolisesti erilaisia pintalakkoja maalinvalmistajan ohjeiden mukaisesti • toteuttaa pintamaalaukset huomioiden työn tuottavuusvaatimukset.
Viimeistely	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • poistaa maalausvirheet • kiillottaa maalipinnan • varmistaa, että työ on tilauksen mukaan toteutettu • varmistaa, että kohde täyttää laatu- ja takuehdot.
Tutkinnon suorittaja vertailee ja valitsee käytettäviä työmenetelmiä.	
Pohjustustyöt	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • vertailee perustellusti eri tuotteita ja työmenetelmiä • vertailee perustellusti eri työmenetelmien tehokkuutta • valitsee työkohteen perusteella oikean työmenetelmän • arvioi eri työmenetelmien vaikutusta läpimenoaikaan • valitsee oikean työkalun eri työvaiheisiin • vertailee perustellusti käytettäviä työkaluja.
Pintamaalaukset	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • vertailee perustellusti eri pintamaalausmenetelmiä ja tuotteita • valitsee työkohteen perusteella oikean työmenetelmän • arvioi eri työmenetelmien vaikutusta läpimenoaikaan • valitsee oikean työkalun eri työvaiheisiin • vertailee perustellusti käytettäviä työkaluja.
Tutkinnon suorittaja vertailee maalimateriaalien taloudellisuutta.	
Pohjustustyöt	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • vertailee perustellusti käytettävien pohja- ja hiomavärien ominaisuuksia • vertailee perustellusti käytettävien tuotteiden taloudellisuutta.

Pintamaalaustyöt	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • vertailee perustellusti käytettävien pintamaalien ominaisuuksia • vertailee perustellusti käytettävien tuotteiden taloudellisuutta.
<p>Tutkinnon suorittaja huolehtii käytettävistä työkaluista ja laitteista.</p>	
	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • vaihtaa maalausammion suodattimet • mittaa ja säätää maalausammion ilmapirtauksen valmistajan ohjeen mukaan • huoltaa automaalaamon koneita ja laitteita ja huolehtii koneiden ja laitteiden kalibroinneista ja päivityksistä • tilaa tarvittaessa korjauspalvelun.
<p>Tutkinnon suorittaja toimii terveellisesti ja turvallisesti työtehtävissään.</p>	
	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • työskentelee turvallisuusohjeiden mukaisesti • työskentelee ympäristömääräysten sekä ergonomian vaatimusten mukaisesti • käyttää työssään riskinarvioinnin edellyttämiä henkilönsuojaimia ja opastaa muita niiden käytössä • toteuttaa työtehtävänsä laadulliset (ml. puhtaus ja siisteys) tekijät huomioiden • toimii sisäisen yrittäjyyden mukaisesti sekä tiimityöskentelyä edistäen • aktiivisesti ylläpitää ja kehittää ammattitaitoaan • on saanut riittävän perehdytyksen sähkö- ja hybridautojen korjaamiseen • on suorittanut SFS 6002-koulutuksen • ilmoittaa esimiehelleen tai asiakkaalle mahdollisista vioista ja puutteista, joista saattaa olla haittaa asiakkaan terveydelle, turvallisuudelle tai omaisuudelle • on suorittanut EA1- kurssin tai hallitsee hätäensiavun perusteet.

4 Korjaamotalous

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa:

- ottaa työssään huomioon yrityksen kilpailukyvyn ja kannattavuuden
- laatia koneiden ja laitteiden tarvekartoituksen sekä vertailla investointien kannattavuutta
- huolehtia varastoitavista tuotteista
- toimia terveellisesti ja turvallisesti työtehtävissään.

Ammattitaidon osoittaminen

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa käytännön työtehtävissä aidoissa työtilanteissa. Työtä tehdään siinä laajuudessa, että osaamisen voidaan luotettavasti todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia ja kriteerejä. Työtilanteet voidaan toteuttaa useammassa osassa tai kohteessa siten, että osaaminen tulee arvioiduksi ammattitaitovaatimusten edellyttämässä laajuudessa. Myös erillisiä työsuorituksia ja toiminnan simulointia voidaan käyttää siten, että osaamisen voidaan luotettavasti todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia sekä käytännössä että alalla tarvittavan tiedon osalta. Siltä osin kuin ammattitaito ei tule esiin käytännön työtehtävissä, ammattitaidon osoittamista täydennetään haastattelemalla tai muilla havainnollistamistavoilla.

Hyväksytyt suorituksen kriteerit ammattitaitovaatimuksittain

Tutkinnon suorittaja ottaa työssään huomioon yrityksen kilpailukyvyn ja kannattavuuden.	
Tehokkaan ja taloudellisen toimintatavan noudattaminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• toimii työssään yrityksen liikeidean ja toiminta-ajatuksen mukaisesti• seuraa omalta sektoriltaan toiminnan kustannuksia ja kannattavuutta• vertailee perustellusti toiminnassa käytettävien materiaalien taloudellisuutta• osallistuu omalta sektoriltaan budjetin laadintaan• hyödyntää autoalalla käytössä olevia seurannan apuvälineitä ja taulukkolaskentaa• tulkitsee toimintaansa liittyen talouden ja tehokkuuden tunnuslukuja ja reagoi poikkeamiin.

Tutkinnon suorittaja laatii koneiden ja laitteiden tarvekartoituksen ja vertailee investointien kannattavuutta.

Tutkinnon suorittaja

- tekee maalaamon koneiden ja laitteiden tarvekartoituksen
- huomioi tarvekartoituksessa vauriokorjaamon palvelutarjonnan sekä vauriokorjaamoluokittelun
- vertailee perustellusti kone- ja laitehankintojen kannattavuutta
- tekee perustellun laitehankintaehdotuksen.

Tutkinnon suorittaja huolehtii varastoistavista tuotteista.

Tutkinnon suorittaja

- inventoi varastoitavat tuotteet ja niiden määrät
- ymmärtää varaston kierron merkityksen
- optimoi varastoitavien tuotteiden määrän yrityksen toiminnan perusteella.

Tutkinnon suorittaja toimii terveellisesti ja turvallisesti työtehtävissään.

Työturvallisuus ja työskentelytapa

Tutkinnon suorittaja

- työskentelee turvallisuusohjeiden mukaisesti
- työskentelee ympäristömääräysten sekä ergonomian vaatimusten mukaisesti
- toteuttaa työtehtävänsä laadulliset (ml. puhtaus ja siisteys) tekijät huomioiden
- toimii sisäisen yrittäjyyden mukaisesti sekä tiimityöskentelyä edistäen
- aktiivisesti ylläpitää ja kehittää ammattitaitoaan
- ilmoittaa esimiehelleen tai asiakkaalle mahdollisista vioista ja puutteista, joista saattaa olla haittaa asiakkaan terveydelle, turvallisuudelle tai omaisuudelle
- on suorittanut SFS 6002-koulutuksen
- on suorittanut EA1- kurssin tai hallitsee hätäensiavun perusteet.

5 Vaurioanalyysi

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- tehdä vaurioanalyysin esivalmistelutyöt
- havaita vaurion kulun turvakorin rakenteissa ja ottaa tämän huomioon korjaustarpeen määrittelyssä
- tehdä ajoneuvon alustan ja korin mittaukset sekä dokumentoida tulokset ja tulkita mittauspöytäkirjoja
- laatia ajoneuvon vaurioista kattavan korjauskustannuslaskelman ja arvioida korjauksen kannattavuutta
- toimia terveellisesti ja turvallisesti työtehtävissään.

Ammattitaidon osoittaminen

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa käytännön työtehtävissä aidoissa työtilanteissa. Työtä tehdään siinä laajuudessa, että osaamisen voidaan luotettavasti todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia ja kriteerejä. Työtilanteet voidaan toteuttaa useammassa osassa tai kohteessa siten, että osaaminen tulee arvioiduksi ammattitaitovaatimusten edellyttämässä laajuudessa. Myös erillisiä työsuorituksia ja toiminnan simulointia voidaan käyttää siten, että osaamisen voidaan luotettavasti todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia sekä käytännössä että alalla tarvittavan tiedon osalta. Siltä osin kuin ammattitaito ei tule esiin käytännön työtehtävissä, ammattitaidon osoittamista täydennetään haastattelemalla tai muilla havainnollistamistavoilla.

Hyväksytyt suorituksen kriteerit ammattitaitovaatimuksittain

Tutkinnon suorittaja tekee vaurioanalyysin esivalmistelutyöt.	
	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none">• määrittää ajoneuvon tarkan mallin ja vuosimallin• hankkii autonvalmistajan korjausohjeet korjauksen laajuuden määrittelemiseksi• testaa ajoneuvon sähköiset järjestelmät korjaamon diagnoosityökaluja käyttäen• havaitsee vaurion kulun turvakorin rakenteissa ja ottaa tämän huomioon korjaustarpeen määrittelyssä• irrottaa tarvittavan määrän korin varusteita ja laitteita vaurion koko laajuuden havaitsemiseksi.

Tutkinnon suorittaja havaitsee vaurion kulun turvakorin rakenteissa ja ottaa tämän huomioon korjaustarpeen määrittelyssä.

Tutkinnon suorittaja

- havaitsee korin rakenneosien vaurioita pintaosien muodonmuutoksista ja siirtymistä sekä mittausdokumenteista
- suunnittelee rakenneosien vaatimat korjaustyöt valmistajan korjausohjetta noudattaen.

Tutkinnon suorittaja tekee ajoneuvon alustan ja korin mittaukset sekä dokumentoi tulokset ja tulkitsee mittauspöytäkirjoja.

Tutkinnon suorittaja

- tekee ajoneuvon alustan ja korin mittaukset mittalaitteella ja dokumentoi mittaus-tulokset
- määrittää mitatuista arvoista vaurion laajuuden sekä korjauksen edellyttämät toimenpiteet valmistajan ohjeiden mukaisesti
- tekee pyörien asentokulmien mittauksen ja määrittelee tuloksista korjauksen edellyttämät toimenpiteet.

Tutkinnon suorittaja laatii ajoneuvon vaurioista kattavan korjauskustannuslaskelman ja arvioi korjauksen kannattavuutta.

Tutkinnon suorittaja

- laatii ajoneuvon vaurioista mittaus tulosten avulla korjauskustannuslaskelman sähköisen vahinkotarkastuksen ohjeen mukaisesti korjauksen kannattavuuden selvittämiseksi
- määrittää maalattavat kohteet
- arvioi vaihtoehtoisten varaosien käytön vaikutuksen korjauskustannuksiin
- noudattaa vaurion määrittämisessä pinnanoikaisu- ja vetotyönormistoja sekä muovi- korjaus- ja maalausohjeistoa.

Tutkinnon suorittaja toimii terveellisesti ja turvallisesti työtehtävissään.

Tutkinnon suorittaja

- työskentelee turvallisuusohjeiden mukaisesti
- työskentelee ympäristömääräysten sekä ergonomian vaatimusten mukaisesti
- toteuttaa työtehtävänsä laadulliset (ml. puhtaus ja siisteys) tekijät huomioiden
- toimii sisäisen yrittäjyyden mukaisesti sekä tiimityöskentelyä edistäen
- aktiivisesti ylläpitää ja kehittää ammattitaitoaan
- ilmoittaa esimiehelleen tai asiakkaalle mahdollisista vioista ja puutteista, joista saattaa olla haittaa asiakkaan terveydelle, turvallisuudelle tai omaisuudelle
- on saanut riittävän perehdytyksen sähkö- ja hybridautojen korjaamiseen
- on suorittanut SFS 6002-koulutuksen
- on suorittanut EA1- kurssin tai hallitsee hätäensiavun perusteet
- tunnistaa korjattavan ajoneuvon pyrotekniset laitteet ja käsittelee niitä turvallisesti ohjeita noudattaen.

6 Automaalauksen tekninen neuvonta ja työnopastus

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa:

- suunnitella automaalauksen koulutus- ja ohjaustilanteen
- toteuttaa koulutus- ja ohjaustilanteen, jossa antaa teknistä neuvontaa automaalaukseen liittyvissä tilanteissa
- arvioida ja kehittää ohjaustaitojaan ja automaalauksen alustan asiantuntija-alueitaan
- toimia terveellisesti ja turvallisesti työtehtävissään.

Ammattitaidon osoittaminen

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa käytännön työtehtävissä aidoissa työtilanteissa. Työtä tehdään siinä laajuudessa, että osaamisen voidaan luotettavasti todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia ja kriteerejä. Työtilanteet voidaan toteuttaa useammassa osassa tai kohteessa siten, että osaaminen tulee arvioiduksi ammattitaitovaatimusten edellyttämässä laajuudessa. Myös erillisiä työsuorituksia ja toiminnan simulointia voidaan käyttää siten, että osaamisen voidaan luotettavasti todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia sekä käytännössä että alalla tarvittavan tiedon osalta. Siltä osin kuin ammattitaito ei tule esiin käytännön työtehtävissä, ammattitaidon osoittamista täydennetään haastattelemalla tai muilla havainnollistamistavoilla.

Hyväksytyt suorituksen kriteerit ammattitaitovaatimuksittain

Tutkinnon suorittaja suunnittelee automaalaus- ja ohjaustilanteen.

Tutkinnon suorittaja

- suunnittelee perehdyttämisvaihtoehtoja
- toimii suunnitelmallisesti koulutus- tai ohjaustapahtuman tavoitteiden mukaisesti
- ottaa huomioon yksilöiden ja ryhmien ohjaustarpeet mukauttamalla toimintatapaansa erilaisten oppimistapojen ja oppimisteoreettisten lähtökohtien mukaisesti
- valmistelee jäsenyneen suunnitelman toteutuksen hyödyntämällä monipuolisesti erilaisia tietolähteitä
- perehtyy huolellisesti koulutus- tai ohjaustilanteen asiasisältöön kohderyhmän näkökulmasta
- laatii tai hankkii tarvitsemansa materiaalin ohjaustilanteeseen hyödyntäen sosiaalista mediaa tai ajankohtaista viestintäteknologiaa ja kansainvälisiä tietolähteitä
- arvioi realistisesti koulutus- tai ohjaustilanteen edellyttämät aineelliset ja henkiset resurssit
- toimii yhteistyössä sidosryhmien kanssa ja solmii tarvittaessa uusia yhteistyökumppanuuksia
- organisoii tarvittaessa eri toimijoiden välistä yhteistyötä
- sopii tarvittavasta aikataulusta ja ajankäytöstä eri toimijoiden välillä
- päivittää ja täydentää perehdytysuunnitelmaa.

Tutkinnon suorittaja toteuttaa koulutus- ja ohjaustilanteen, jossa antaa teknistä neuvontaa automaalausalaan liittyvissä tilanteissa.

Tutkinnon suorittaja

- valmistele toimintaympäristön, tilan ja olosuhteet tarkoituksenmukaiseksi ottaen huomioon kohderyhmän tarpeet
- ottaa huomioon toimintaympäristöä koskevat ohjeet, säännöt ja määräykset
- huomioi ohjaus- tai neuvontatilanteessa erilaisten ohjaustapojen merkityksen soveltaessaan tarkoituksenmukaisesti erilaisia ohjausmenetelmiä
- toimii asiantuntevasti koulutus- tai ohjaustilanteen edellyttämän aiheisällön mukaisesti
- toimii positiivisen, vuorovaikutteisen ja kannustavan ilmapiirin syntymistä tukevalla tavalla
- toimii käytettävissä olevan aikataulun mukaisesti
- antaa kehittävää palautetta kannustavassa ja positiivisessa hengessä ohjattaville
- perehdyttää ohjattavan työkokonaisuuksiin
- ohjaa korostaen kunkin työvaiheen laatuvaatimuksia
- ottaa huomioon autonvalmistajien ja maalinvalmistajien ohjeet
- neuvoo tuotteiden käyttöä valmistajan ohjeiden mukaisesti.

Tutkinnon suorittaja arvioi ja kehittää ohjaustaitojaan ja automaalausalan asiantuntija-alueitaan.

Tutkinnon suorittaja

- arvioi omaa toimintaansa ohjaajana ja perehdyttäjänä
- kerää palautetta ohjattavilta koulutus- tai ohjaustilanteen toteutuksesta
- kehittää arviointi- ja perehdytystaitojaan saamansa palautteen pohjalta
- käyttää ajanmukaisia suunnittelu-, arviointi- ja kehittämismenetelmiä
- edistää omalla toiminnallaan ohjattavan ja työyhteisönsä hyvinvointia, yhteishenkeä ja tuloksellista toimintaa
- kehittää ammattitaitoaan saamansa palautteen ja itsearvioinnin perusteella hyödyntäen asiantuntijapalveluita
- arvioi ohjaus- ja neuvontakokonaisuuden toteutusmallia mahdollisten kannattavuustekijöiden näkökulmasta
- aktiivisesti ylläpitää ja kehittää ammattitaitoaan.

Tutkinnon suorittaja toimii terveellisesti ja turvallisesti työtehtävissään.

Tutkinnon suorittaja

- työskentelee turvallisuusohjeiden mukaisesti
- työskentelee ympäristömääräysten sekä ergonomian vaatimusten mukaisesti
- toteuttaa työtehtävänsä laadulliset (ml. puhtaus ja siisteys) tekijät huomioiden
- toimii sisäisen yrittäjyyden mukaisesti sekä tiimityöskentelyä edistäen
- on suorittanut SFS 6002-koulutuksen
- on suorittanut EA1- kurssin tai hallitsee hätäensiavun perusteet.

7 Tutkinnon osa toisesta ammatti- tai erikoisammatti-tutkinnosta

Automaalarimestarin erikoisammattitutkintoon voidaan valita yksi tutkinnon osa toisesta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta. Todistuksen tutkinnon osan suorittamisesta antaa kyseisestä tutkinnosta vastaava tutkintotoimikunta ja automaalarimestarin erikoisammattitutkinnosta vastaava tutkintotoimikunta tunnustaa tämän tutkinnon osan osaksi automaalarimestarin erikoisammattitutkintoa todistuksen perusteella. Tutkinnon osa nimetään tutkintotodistukseen siten, kuin se on siinä tutkinnossa, josta se on valittu.

LIITE Tutkinnon kuvaus (ei sisälly määräykseen)

Automaalarimestarin erikoisammattitutkinto

Tutkinnon perusteiden voimaantulopäivä 1.8.2015 (34/011/2015)

Tutkinnon muodostuminen

Automaalarimestarin erikoisammattitutkinto muodostuu kolmesta pakollisesta ja kahdesta valinnaisesta tutkinnon osasta. Pakolliset tutkinnon osat ovat Vahingon haltuunotto, Vauriokorjausprosessi ja Ajoneuvojen maalaus. Valinnaiset tutkinnon osat ovat Korjaamotalous, Vaurioanalyysi ja Automaalauksen tekninen neuvonta ja työnopastus. Valinnaisena tutkinnon osana voi valita myös tutkinnon osan toisesta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta.

Tutkinnon suorittaneen osaaminen

Tutkinnon osan **Vahingon haltuunotto** suorittaja osaa toimia asiakaspalvelussa kohdaten sisäisiä ja ulkoisia asiakkaita. Hän osaa tunnistaa sisäisen ja ulkoisen asiakkaan sekä osaa palvella asiakasta ja ratkaista vahinkoon liittyviä asiakkaan ongelmia. Hän osaa ottaa vastaan työtilauksia ja tehdä kirjallisen työtilauksen. Hän osaa tehdä vaurioiden kustannuslaskelmia käyttäen yrityksen käyttämää laskentajärjestelmää. Hän osaa toimia työhönsä liittyvän kuluttajasuojalainsäädännön mukaisesti ja myydä asiakkaalle yrityksensä palveluja ja tuotteita asiakkaan tarpeet huomioiden. Hän osaa suunnitella työn toteutuksen ja aikatauluttaa työn. Hän osaa luovuttaa valmiin työn asiakkaalle. Hän osaa toimia terveellisesti ja turvallisesti työtehtävissään.

Tutkinnon osan **Vauriokorjausprosessi** suorittaja osaa suunnitella ja organisoida maalaamon eri toimintaprosesseja. Hän osaa opastaa muita maalaamon laitteiden käytössä. Hän osaa huoltaa maalaamon työkaluja ja laitteita sekä tilata tarvittaessa korjauspalvelut. Hän osaa tehdä automaalaamon koneiden ja laitteiden tarvekartoituksen, vertailla tarvittavia koneita ja laitteita sekä tehdä perusteltuja hankintaesityksiä. Hän osaa toimia asiantuntijana vauriokorjaamon layout suunnittelussa sekä tehdä automaalaamon koneiden ja laitteiden investointisuunnitelman. Tutkinnon suorittaja osaa toimia yrityksen laatujärjestelmän mukaisesti sekä omalta osaltaan kehittää yrityksen laatujärjestelmää. Hän osaa suunnitella, seurata ja arvioida työturvallisuuden toteutumista ja tehdä riskikartoituksen yhdessä oman työpaikkansa työsuojeluorganisaation kanssa.

Tutkinnon osan **Ajoneuvojen maalaus** suorittaja osaa tehdä ajoneuvojen pohjustus- ja pintamaalaustöitä. Hän osaa vertailla ja valita käytettäviä työmenetelmiä ottaen huomioon maalattavan kohteen asettamat vaatimukset. Hän osaa vertailla eri tuotteiden ja työmenetelmien taloudellisuutta ja tehokkuutta. Hän suoriutuu

töistään tehokkaasti ja tuottavasti. Hän osaa huolehtia käytettävistä työkaluista ja laitteista. Hän osaa toimia työtehtävissään terveellisesti ja turvallisesti.

Tutkinnon osan **Korjaamotalous** suorittaja osaa toimia tulos- ja tavoitetietoisesti ymmärtäen yrityksen liiketoiminnan kokonaisuuden sekä kilpailukyvyyn ja tuottavuuden merkityksen. Hän osaa seurata toiminnan kustannuksia ja kannattavuutta sekä voi osallistua omalta sektoriltaan budjetin laadintaan. Hän osaa tulkita toimintaansa liittyen talouden ja tehokkuuden tunnuslukuja ja reagoida poikkeamiin. Hän osaa tehdä tekee vauriokorjaamon koneiden ja laitteiden tarvekartoituksen sekä vertailla investointien kannattavuutta. Hän osaa huolehtia varastoitavista tuotteista.

Tutkinnon osan **Vaurioanalyysi** suorittanut osaa määrittää ajoneuvon tiedot tarkasti ja hankkia valmistajan ohjeet korjauksen tekemiseksi. Hän osaa havaita vaurion kulun turvakorin rakenteissa ja ottaa tämän huomioon korjaustarpeen määrittelyssä. Hän osaa irrottaa tarvittavan määrän korin varusteita ja laitteita vaurion koko laajuuden havaitsemiseksi. Hän osaa tehdä ajoneuvon alustan ja korin mittaukset ja dokumentoida mittaustulokset. Hän osaa määrittää mittausrvoista vaurion laajuuden sekä korjauksen edellyttämät toimenpiteet valmistajan ohjeiden mukaisesti. Hän osaa testata ajoneuvon sähköiset järjestelmät. Hän osaa määrittää maalaus- ja häivytystarpeen. Hän osaa laatia ajoneuvon vaurioista kattavan korjauskustannuslaskelman korjauksen kannattavuuden selvittämiseksi.

Tutkinnon osan **Automaalauksen tekninen neuvonta ja työn opastus** suorittanut osaa antaa teknistä neuvontaa automaalaukseen liittyvissä tilanteissa. Hän osaa suunnitella ja toteuttaa koulutus- ja ohjaustilanteen. Hän osaa perehdyttää työntekijän työkokonaisuuksiin sekä toteuttaa automaalauksalan työnopastuksen. Hän osaa antaa palautetta ja arvioida opastettavan toimintaa. Hän osaa kehittää ja arvioida ohjaustaitojaan ja automaalauksalan asiantuntija-alueitaan.

Työtehtäviä, joissa tutkinnon suorittanut voi toimia

Automaalarimestarin erikoisammattitutkinnon suorittanut voi toimia työntekijänä, yrittäjänä, asiantuntijana tai itsenäisenä ammatinharjoittajana. Tutkinnon suorittanut voi toimia esimiehenä, koulutustehtävissä, alan tuotekehitystehtävissä tai alan yritystoiminnan kehittämistehtävissä.

Tutkintotodistuksen antajan nimi ja asema

Tutkintotodistuksen antaa Opetushallituksen asettama tutkintotoimikunta. Tutkinnosta päättävän kansallisen/alueellisen viranomaisen nimi ja asema

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Opetushallitus, opetus- ja kulttuuriministeriön alainen keskusvirasto

Tutkinnon taso (kansallinen tai kansainvälinen)

ISCED 4

Arvosana-asteikko/hyväksymisvaatimukset

Hyväksytty/hylätty

Jatko-opintokelpoisuus

Tutkinto tuottaa kelpoisuuden korkeakouluopintoihin.

Säädösperusta

Laki ammatillisesta aikuiskoulutuksesta 631/1998, asetus ammatillisesta aikuis-koulutuksesta 812/1998.

Tutkintotodistuksen voi säädösten mukaan saada seuraavilla tavoilla

Tutkinto suoritetaan osoittamalla tutkintotilaisuuksissa Opetushallituksen päätämässä tutkinnon perusteissa vaadittu ammattitaito. Tarvittaessa järjestetään tutkintoon valmistavaa koulutusta. Koulutuksen järjestäjä huolehtii näyttötutkintoon ja siihen valmistavaan koulutukseen hakeutumisen, tutkinnon suorittamisen ja tarvittavan ammattitaidon hankkimisen henkilökohtaistamisesta.

Pohjakoulutusvaatimukset

Näyttötutkinnon suorittaminen on ammattitaidon hankkimistavasta riippumaton. Tutkintoon osallistujalle ei ole asetettu muodollisia koulutusvaatimuksia.

Verkojulkaisu
ISBN 978-952-13-6118-0
ISSN-L 1798-887X
ISSN 1798-8888

Opetushallitus on hyväksynyt nämä näyttötutkinnon perusteet ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain nojalla.

Näyttötutkinnot ovat erityisesti aikuisväestöä varten suunniteltu ja kehitetty tutkinnon suorittamista.

Näyttötutkintojen suunnittelu ja toteuttaminen perustuvat opetusalan ja työelämän asiantuntijoiden tiiviiseen yhteistyöhön.

Opetushallitus
www.oph.fi
www.oph.fi/nayttotutkinnot
www.oph.fi/nayttotutkintojen_perusteet